

Bevaringsforeningen for Præstø og omegn

Skriftlig beretning for året 2025.

Først og fremmest tak til bestyrelsen og frivillige, som i løbet af året har gjort en indsats for foreningen.

Tak til Helle Thomasen som har sørget for at vi er fint repræsenteret i artikler i aviserne Sjællandske og Sydsjællands Tidende og hendes gode ideer til aktiviteter mm.

Vi har i 2025 afholdt i alt 6 bestyrelsesmøder: den 14. januar, den 25. februar, den 01. april, den 5. august, den 30. september, og den 04. november.

Vi har skrevet 3 klummer i Sydsjællands Tidende med følgende overskrifter: Æstetik i det offentlige rum, Husbåde i Præstø og Kære Kandidater til kommunalbestyrelsen.

I den skriftlige beretning henvises til de 3 numre af nyhedsbrevet, som er delt rundt til alle medlemmer af foreningen. Bladet udkom april, september og december. Bladene ligger også på vores hjemmeside.

Foreningen fylder 45 år den 27. august 2026. Det håber vi at foreningens medlemmer vil være med til at markere. Gode ideer til aktivitet i den anledning er meget velkomne.

Foreningen er på Facebook: [By og Land Præstø](#) og har egen hjemmeside (www.bevaring-præstø-og-omegn.dk) Vi opfordrer alle til at benytte begge. Jo mere aktivitet på de digitale medier jo bredere kommer vi ud.

Høringssvar:

I sagsfremstillingen på Klima og Teknikudvalgsmøde i september blev ny lokalplan for Østerbro 2 i Præstø behandlet. I forlængelse af dette har vi sendt et uopfordret høringssvar ang. fremtiden for Adelgade 154/Østerbro 2 og biblioteket på Østerbro:

Formand Karen Margrethe Olsen

Torvet 13
4720 Præstø
23.11.09.84/55.99.26.14
karenmargrethe@dbmail.dk
www.bevaring-præstø-og-omegn.dk

Bevaringsforeningen for Præstø og omegn

Under kommunens sagsbehandling under udvalgsrådet står bl.a.:

"En del af ejendommen er registreret med stilarten historicisme, hvilket i henhold til eksisterende lokalplan betyder, at den skal behandles som bevaringsværdig. Bygningens samlede udtryk skal bevares, og der vil ikke kunne forventes indarbejdet væsentlige nybyggerier inden for lokalplanområdet".

Altså den "ældre" del af administrationsbygningen som vender ud mod Adelgade, er beskrevet men ikke sidebygningen fra starten af 1980'erne.

Vores bemærkninger til kommunen er følgende:

"Sidebygningen langs Østerbro er et fint og tilpasset bygget fra primo 1980'erne. Bygningen er placeret med omhu, i et faldende terræn mod Tubæk, og de røde mursten spejler kirken og dens takkede gavle mm.

I forbindelse med udarbejdelse af den nye lokalplan vil vi opfordre til at denne del af byggeriet beskrives omhyggeligt og evt. også save-vurderes - også selvom tidsgrænsen på 50 år ikke helt overholdes.

I et tidligere nummer af Bevaringsforeningens nyhedsbrev (dec. 2023) skrev vi følgende:

Administrationsbygningen fra 1983 blev opført som følge af de behov, der var for god offentlig administration, og de øgede behov for arbejdspladser. I en overgangsfase lå der på arealet bag kommunekontoret nogle kommunale barakker, men de blev flyttet og i stedet blev administrationsbygningen bygget.

Kommunekontoret og administrationsbygningen blev bygget sammen som en velfungerende helhed ved at forlænge kommunekontorets midterakse som en hovedgangforbindelse ned gennem administrationsbygningen frem til en sydlig indgang ved anlæggets parkeringsplads ud mod Tubæk Å.

Den nye bygning blev udformet som 7 murede bygningslænger i en og to etager, der blev placeret på tværs af hovedgangforbindelsen. Mellem kommunekontoret og den nye administrationsbygning blev placeret en hovedindgang for byens borgere til det samlede bygningsanlæg for byens borgere.

Det skal understreges, at resultatet blev et bygningsanlæg, der er meget enkelt og meget godt tænkt!

Ud mod Østerbro fremstår administrationsbygningen som murede gavle i røde tegl i en ordentlig detaljering. Det er som om, at kirkens berømte og betagende gavle skrår over for og administrationsbygningens mere enkle gavle taler samme sprog på tværs af vejen.

Formand Karen Margrethe Olsen

Torvet 13

4720 Præstø

23.11.09.84/55.99.26.14

karenmargrethe@dbmail.dk

www.bevaring-præstø-og-omegn.dk

Bevaringsforeningen for Præstø og omegn

Det skal derfor anbefales, at administrationsbygningens bymæssige kvaliteter fastholdes også ved en ændret anvendelse. Bygningens smukke tagflader i røde tegl, som kan ses, når man kører over Tubæk Å og op til Adelgade, bør bevares uden tagvinduer, kviste og solcellepaneler.

Hvor det som nævnt er lige til at få kommunekontorbygningen solgt og genanvendt, må det ligge meget tungere hvad angår administrationsbygningen. Den bygning er velindrettet til kontorer, men en ombygning til lejeboliger eller måske ældreboliger vil ikke være lige til, og der kan måske gå adskillige år inden der er en seriøs køber. Det økonomiske incitament for kommunen til et salg er udefra lidt svært at få øje på.

Vi vil derfor gerne understrege, at der er tale om bygninger med høj kvalitet som der bør passes på.

Såvel tilbygningen til Adelgade 154 (Østerbro 2) og biblioteket blev bygget tilbage i Præstø kommunes tid; en tid, hvor der blev lagt vægt på kvalitet i byggeriet og som der derfor bør passes på.

Vi håber at ovenstående kan være til inspiration i udarbejdelsen af nye lokalplaner”.

Boligområde ved Lundegaard.

For så vidt angår byggeriet af et boligområde ved Lundegaard, omfattende parcelhusbyggeri med 22 parceller og lokalplan for byggeri af et supermarked i krydset ved Jungshovedvej og Næbvej (Lokalplan vedtaget i 2022) og en lokalplan for Rødegårds udstykning, er alle disse lokalplaner vedtaget uden en forudgående, overordnet planlægning for byudvikling af Præstø mod Lundegaard. Det er tilfældigheder der afgør, hvor og hvad der bygges.

Det er vores klare opfattelse, at de fremlagte lokalplaner ikke har de byplanmæssige og klimamæssige kvaliteter, der i dag må sættes som minimum. Lokalplanernes klimaaftryk skal tages meget mere alvorligt end det, der her er lagt op til. Det er ikke nok at bruge ordene ”grønt” og ”bonusvirkning” og der er samtidig en iøjnefaldende mangel på byplanmæssige og landskabskulturelle kvaliteter i alle planer. Det er useriøst.

Byggeri på de to områder er nu i gang.

Resultatet for byggeriet af Lidl taler for sig selv; det er en skamlet for indkørslen til Præstø

Formand Karen Margrethe Olsen

Torvet 13

4720 Præstø

23.11.09.84/55.99.26.14

karenmargrethe@dbmail.dk

www.bevaring-præstø-og-omegn.dk

Bevaringsforeningen for Præstø og omegn

Facaderådet:

Facaderådene i de tre købssteder er alle nedlagt. I Præstø har vi taget initiativ til et møde med Præstø Handel- og Erhverv og Lokalforum. Det er planlagt til ultimo februar 2026. Formålet med mødet er at finde rammer som kan bidrage til et fortsat samarbejde omkring skilte- og facader.

I samarbejde med vores søsterforeninger på Møn og i Vordingborg har vi stillet forslag om, at nye bymiljøråd erstatter de, af kommunen nedlagte, facaderåd. Dette arbejde foregår i skrivende stund.

I samarbejde med de tre bevaringsforeninger har vi stillet forslag om, at bymiljørådernes forretningsorden også kommer til at omfatte byrummene. Altså sager under Torve- og gaderegulativet. Forslaget er endnu ikke afklaret i kommunen.

Sommerudflugten

Sommerudflugten blev i 2025 arrangeret i samarbejde med Lokalthistorisk Forening. Vi besøgte følgende fredede og historiske bygninger: Rødkilde Højskole, den nyistandsatte Mølleport i Stege, det gl. rådhus ligeledes i Stege og endelig overlægeboligen til det tidligere Børnesanatorium Vintersbølle.

Bestyrelsen modtager gerne forslag til udflugt i 2026.

Samarbejdet med Bygnings- og Landskabskultur Møn og Bevaringsforeningen Vordingborg.

Vi mødes på Teknik- og miljøforvaltningen i Langebæk. På disse møder deltager kommunens medarbejdere i de punkter, der er relevante for dem. Det er blevet til to møder i 2025.

Bevaringsforeningerne modtager desværre ikke, som tidligere, tilskud fra kommunen til gennemførelse af det traditionelle arrangement i anledning af Bygningskulturens

Formand Karen Margrethe Olsen

Torvet 13

4720 Præstø

23.11.09.84/55.99.26.14

karenmargrethe@dbmail.dk

www.bevaring-præstø-og-omegn.dk

Bevaringsforeningen for Præstø og omegn

Dag. På trods af dette gennemførte vi, sammen med Mønforeningen en udflugt til Den Nye Storstrømsbro. Vi startede med at nye udsigten til broen fra Masnedøfortet, hvorefter vi kørte til besøgscenteret, hvor projektleder Ulrik Winther Blind fortalte om det imponerende byggeri.

Vi fortsætter **registreringen af bevaringsværdige bygninger** i Gl. Langebæk kommune i løbet af foråret og sommeren 2026.

Gyldne dage i Præstø den 13.-14. september.

Temaet for gyldnedage i 2025 var: ”Håndværk for bæredygtighed - Håndværkergade på Præstø havn”

Bevaringsforeningen arkitekt Peter Bering var guide ved en velbesøgt rundvisning til bygninger fra tiden omkring århundredskiftet. Disse bygninger er kendetegnet ved en smuk detaljerigdom og håndværksmæssige kvaliteter.

Støberihallerne på Adelgade.

Istandsættelsen af Støberihallerne er nu afsluttet og indvielsen af biblioteket sker den 21. februar 2026.

Vordingborg Kommune har bygget en lille fodgængerbro over Tubæk, således at Støberihallerne forbindes med en eksisterende, og nu udvidet, p-plads syd for åen.

Det Grønne Tehus

Under overskriften: ”Søsætning, snore klip og sange ved fjorden” blev det Grønne Tehus indviet under Fransk Forår lørdag den 31. maj 2025. Vi afholdt arrangementet i samarbejde med Traditionelle Håndværk og Lokalforum.

Borgmester Mikael Smed klippede snoren over til det lille hus.

Solen skinnede og rigtig mange fandt vej til Traditionelle Håndværks søsætning og navngivning af træjoller, indvielsen af Det Grønne Tehus, og en tur rundt langs fjorden til de forårsrengjorte musikbænke. Alt sammen tilsat musik af M. C. Hansen.

Formand Karen Margrethe Olsen

5

Torvet 13
4720 Præstø
23.11.09.84/55.99.26.14
karenmargrethe@dbmail.dk
www.bevaring-præstø-og-omegn.dk

Bevaringsforeningen for Præstø og omegn

Vordingborg kommune, tømrermester Madsen, malermester Birte Olsen og Palles kraner har gavmildt støttet istandsættelsen af Det Grønne tehus. Samarbejde og gode råd har vi gavmildt fået af Traditionelle Håndværk.

Det er en glæde at se huset nu benyttes af både lokale og besøgende.

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur.

Landsforeningens medlemsudflugt den 17. maj 2025 gik til Varde og Omegn.

Vi startede i Varde by og fortsatte i fælles bus til Vejers - og Henne Strand. Eftermiddagskaffen blev indtaget på Henne Mølle Å Badehotel. En skøn dag i det vestjyske. Det kan varmt anbefales at tage med på disse årlige medlemsudflugter.

Landsforeningen arrangerer også rejser til udlandet. I 2025 gik turen til Wien.

I 2026 er der byvandring i Chr. D. 4's fodspor den 7. marts. Det er Thomas Roland Københavns Museum som leder turen. Tilmelding på Landsforeningens hjemmeside.

Rejsen i 2027 går til Bruxelles, hvor fokus vil være art nouveau og art deco. Følg med i Landsforeningens nyhedsbrev herom.

Karen Margrethe Olsen

Formand

28. januar 2026

Formand Karen Margrethe Olsen

Torvet 13

4720 Præstø

23.11.09.84/55.99.26.14

karenmargrethe@dbmail.dk

www.bevaring-præstø-og-omegn.dk